

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
prijateljsko Vam želimo, da Vam, ki
na pripravi "Glas Naroda" ali pa
pripravi na naročnika, Vam bo
bilo, ker ste na odprt pot k našim
in našim prijateljem.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242
Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.
No. 224. — Štev. 224. NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 26, 1938 — PONEDELJEK, 26. SEPTEMBRA, 1938 ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
Volume XLVI. — Letnik XLVI.

ČEHOSLOVAŠKA JE ZAVRNILA HITLERJEV ULTIMATUM

HITLER ZAHTeva, DA MORA ČEŠKA DO 1. OKTOBRA ODPSTOPITI VSE KRAJE, KI SO PRETEŽNO NEMŠKI

Hitler ne zahteva za Poljake in Madžare na Čehoslovaškem istih pravic kakor za Nemce. — Čehoslovaški je dal odlog do 3. popoldne 1. oktobra. Če Čehoslovaška zavrne zahtevo, bo sama odgovorna za posledice. — Chamberlain pravi, da je Hitler neznosen človek.

LONDON, Anglija, 26. septembra. — Angleški in francoski ministrski predsednik sta danes tukaj konferirala v političnem ozračju, ki je bilo istotako napeto kakor v usodnih dneh pred 4. avgustom 1914. Sklenila sta, da ne dasta nemškemu kanclerju Hitlerju nobenih nadaljnjih koncesij.

Čehoslovaška vlada je izjavila, da ne bo ugodila Hitlerjevi zahtevi glede izročitve sudetskih Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 25. septembra. — Najkasneje 1. oktobra bo svet izvedel, ali bo Čehoslovaška vstregla Hitlerjevi "zadnji" zahtevi in bo mirno prepustila Nemčiji svojo sudetsko pokrajino.

Boječ se, da se bodo demokratske države zapadne Evrope slednjič odločile, da pomagajo Čehoslovaški, ako svojega ozemlja ne bi hotela odstopiti in bi jo za to Nemčija napadla, je Hitler zadnje svoje zahteve nekoliko olajšal, tako da jih je Neville Chamberlain mogel naravnost sporočiti čehoslovaški vladi.

Osem dni brez vojne se je pričelo, ko je Hitlerjev posebni odposlanec dr. Paul Schmidt prinesel Chamberlainu v hotel ob 3 popoldne Hitlerjevo spomenico.

Dasi so Hitlerjevi pogoji zelo tajni, je vendar nek diplomat videl Hitlerjevo spomenico in "zadnje zahteve" ter pravi, da Hitler v Godesbergu ni zahteval, kot je zahteval na prvi konferenci s Chamberlainom v Berchtesgaden, da Čehoslovaška tudi Poljski in Madžarski odstopi okraje z narodnimi manjšinami.

Hitler je samo zahteval, da Čehoslovaška odstopi Nemčiji sudetsko pokrajino, v kar je že Čehoslovaška na pritisk Anglije in Francije v sredo privolila.

Hitler sedaj tudi ni več zahteval, da je Čehoslovaška popolnoma razkosana, temveč je samo rekel, da Nemčija zmanjšani Čehoslovaški ne more jamčiti meja, dokler ni vstreženo vsem narodnim manjšinam.

Kot pravi diplomat, ki je videl Hitlerjevo spomenico, so Hitlerjeve zahteve naslednje:

1. Čehoslovaška ima čas do 3 popoldne v soboto 1. oktobra, da mirnim potom izroči sudetsko pokrajino Nemčiji.
2. Ako Čehoslovaška zavrne to zahtevo, bo sama prevzela odgovornost za posledice; ako pa zahtevam vstreže, bo ohranjen mir.
3. Nemčija nikakor ne bo z drugimi državami jamčila za nove čehoslovaške meje, ako tudi drugim narodnim manjšinam ni vstreženo njihovim željam.
4. Chamberlainu je bilo zagotovljeno, da Nemčija ne bo zahtevala krajev, v katerih so Čehi v večini.
5. Hitlerjeva spomenica zahteva, da Čehoslovaška odstopi pokrajino, katero sta dovolila Hitlerju Chamberlain in Daladier in v kar je že tudi privolila Čehoslovaška.
6. Spomenica je zadnja "ponudba" Nemčije Čehoslovaški.

Do 3 popoldne 1. oktobra bodo živeci Evrope do skrajnosti napeti. Skoro nemogoče je, da v tem času ne bi prišlo do kakoga dogodka, ki bi mogel povzročiti vojno. In diplomati bodo morali porabiti vse svoje zmožnosti, da odvrnejo vojno.

LONDON, Anglija, 25. septembra. — Kot poroča poročevalec H. B. Knickerbocker iz Prage, se je angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain takoj na prvi konferenci s Hitlerjem v Godesbergu prepričal, da se s Hitlerjem ni moglo pogajati.

Proti koncu konference je Hitler tako glasno kričal, da je Chamberlain rekel:

"Star sen in tega ne morem prenašati. Za nekaj časa se moram umakniti."

Nato je odšel Chamberlain v svoj hotel onstran Bene ter je pisal Hitlerju pismo.

Napetost v evropskih prestolicah

MADŽARSKA POSVARJENA

Jugoslavija in Rumunska bosta pomagali Čehoslovaški. — Stojadino-
vič bo o krizi razprav-
ljal z rumunskim vna-
njim ministrom.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 25. septembra. — Iz zanesljivega vira prihaja poročilo, da sta Jugoslavija in Rumunska obvestili Madžarsko, da bosta šli na pomoč Čehoslovaški, ako jo Madžarska napade.

Jugoslavija je že v petek sporočila madžarski vladi, da bo izpolnila svoje obveznosti po pogodbi Male antante in isto je napravil rumunski poslanik v Budimpešti.

Iz Beograda pravi neko poročilo, da se bosta o sedanjih krizi koncem tedna posvetovala jugoslovanski ministrski predsednik in vnanji minister dr. Milan Stojadinović in rumunski vnanji minister Nikolaj Petrescu-Comnen.

V Beogradu se je pred čehoslovaškim poslaništvom zbrala velika množica in klicala "Živela Čehoslovaška!" Policija pa je nekatere aretirala, ko so hoteli govoriti. Vladi je tudi takoj prepovedala vsa zborovanja in zahtevala, da mora biti mir in red pod vsemi okoliščinami v sedanjem kritičnem položaju.

Mnogo Jugoslovancev se je zglasilo na čehoslovaškem poslaništvu in se ponudilo za čehoslovaško armado. Poslanik pa je vse z zahvalo odklonil.

Ameriški poslanik je odredil vse, da Amerikanci čimprej odidejo iz Madžarske, ker se čehoslovaško in madžarsko vojaštvo zbira ob mejah.

Vsem Amerikancem, ki so se zglasili na poslaništvu, je bilo povedano, da naj čimprej odpotujejo, če morejo. Poslaništvo ima pripravljen vlak, da odpelje Amerikance v Trst, ki je najbližje pristanišče. Isto je vkrenilo tudi angleško poslaništvo.

Z ozirom na to, da je Čehoslovaška mobilizirala celo svojo vojsko 200,000 vojakov, je tudi Madžarska deloma mobilizirala svojo armado.

Dvanajst ur nato, ko je Čehoslovaška mobilizirala, je nek zastopnik madžarskega vnanjega urada rekel:

"Madžarska vlada se ne boji čehoslovaške mobilizacije, toda se drži svojih teritorialnih zahtev proti Čehoslovaški."

Uradno poročilo navaja naslednje madžarske zahteve:

1. Vrnitev madžarske dežele, ki je po svetovni vojni pripadala Čehoslovaški.

2. Pravica samoodločevanja manjšinskih skupin na Slovaškem in v ruskih Karpatih, katera pokrajina je več sto let pripadala Madžarski.

VARŠAVA, Poljska, 25. septembra. — Poljsko-čehoslo-

SENATOR NYE SE JE ZAVZEL ZA NEVTRALNOST

Združene države se pod nobenim pogojem ne smejo vmešati v vojno. Vlada mora biti natančno poučena o vsakem koraku evropskih držav.

CHICAGO, Ill., 24. sep. — Republikanski senator Gerald P. Nye iz North Dakote se je danes po radio zavzemal za nevtralnostno politiko Združenih držav. To politiko mora zasledovati vlada, če se neče vmešati v vojno. Edinole "postavljamo resnično nevtralnost" zamore Ameriki zametati mir.

— Mi ne moremo, — je dejal Nye, — pozabiti govora, ki ga je imel lanske jeseni predsednik Roosevelt ob otvoritvi mostu v tem mestu. Takrat je priznal, da vlada močno simpatizira z mednarodnim kolektivizmom. Amerika mora biti skrajno oprezna in mora pazljivo zasledovati vsak korak evropskih držav.

— Mi smo se zelo zanimali, — je nadaljeval, — za angleški parnik "Queen Mary", ki je preplul Atlantik v rekordnem času. Zdaj smo pa iz zanesljivega vira izvedeli, da je to poskusno vožnjo odredila angleška admiralteta, hoteč se prepričati, kaj bi v vojnem času zmožni ta parnik. V Londonu imajo že izgotovljene načrte, kako bi se dalo "Queen Mary" takoj izpremeniti v transportno ladjo.

IZPLAČALO SE JIM JE

MARSEILLES, Francija, 22. sep. — V bližini Barthelemy je deset banditov ustavilo tovorni vlak, ki je vozil iz Marseillesa v Avignon. Strojstvo je izdalo splošni alarm, kurjača in sprevalniki so držali nekateri z revolverji v šahu, drugi so pa vzeli iz zapечатnega vagona 168 palice zlata, vrednega \$1,890,000. Najbrž so imeli na vlaku zaveznika, ki je dal zasilno znamenje, da je strojvodja zmanjšal brzino. Zlato so naložili na truck in se odpeljali. Francoska policija je izdala splošni alarm, toda doslej nimajo o predrznitvah še nobenega sledu. Zlato je bilo poslano iz Afriškega Konga v Belgijo.

vaška meja je bila včeraj zaprta in ameriški konzul je naznanil, da Amerikanci ne morejo iti iz Čehoslovaške skozi Poljsko. Odprta je samo še čehoslovaško-rumunska meja.

Vsakdanji aeroplan, ki vozi med Varšavo in Prago, ni odletel iz Prage. Popoldanski vlak, ki bi imel priti iz Prage v Varšavo ob 1. popoldne, ni došel v Varšavo. Včerajšnji večerni vlak iz Prage v Varšavo se je vrnil, ko je došel do meje.

NEMČIJA IN ITALIJA STA — EN NAROD

V svojem govoru je rekel Mussolini, da bo Italija podpirala Hitlerja. Chamberlainova ladja ni prišla v pristanišče.

PADOVA, Italija, 25. sep. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je posvaril Evropo, da najbrže ne bo mogoče omejiti vojne na Čehoslovaškem in da bo totalitarna zveza med Italijo in Nemčijo stala kot "en narod" v slučaju splošnega požara.

Govorječ pred 300,000 ljudmi, je Mussolini rekel, da mora Čehoslovaška do 1. oktobra vstreči Hitlerjevim zahtevam. — Istega dne bo imel tudi sejo fašistični najvišji svet, — ter je dodal:

"Nekatere stranke v tujih vladah mislijo, da je prišel čas, da poravnajo račune s totalitarnimi državami. V tem slučaju pa te stranke ne bodo stale pred dvema narodoma, temveč pred enim samim narodom v enem bloku."

Kot pravi Associated Press v svoje poročilo iz Rima, je Mussolini mnenja, da je vojna neizogibna. Najpomembnejši italijanski urednik Virginio Gayda misli, da bo Praga zavrnila Hitlerjeve zahteve ter pravi: "Vsled tega moremo misliti, da se dogodki pomikajo proti oboroženemu, krvavemu spopadu."

Mussolini je zopet ponovil svojo zahtevo, da morajo biti v najkrajšem času rešeni vsi narodni problemi v Čehoslovaški in da morate Poljska in Madžarska dobiti od Čehoslovaške svoj del.

Kot izgleda, je Hitler nameroma postavil 1. oktober kot zadnji dan rešitve sudetskega vprašanja, ker se istega dne sestane fašisti najvišji svet. Mussolini in Hitler sta se po telefonu dogovorila za ta dan, da bo mogel fašistični svet takoj skleniti, kaj bo Italija storila, ako Nemčija istega dne vdari na Čehoslovaško.

Mussolini je govoril na trgu Viktorja Emanuela, ki je največji trg v Italiji ter proti koncu svojega govora rekel:

"V Trbižu sem naznanil, da angleški ministrski predsednik vodi svojo mirovno ladjo v pristanišče, toda nisem rekel, da je ladja prišla."

ga miru.

EVROP. DIPLOMATOM POVROČA ČEŠKO-NEMŠKA KRIZA SKRBI

PRAGA, Čehoslovaška, 25. septembra. — Čehoslovaška se je obdala z obročem iz jekla in cimenta in je skoro popolnoma odrezana od drugih držav, ko je prejela Hitlerjevo "zadnjo ponudbo." Vlada molči. V veljavo je stopila najstrožja cenzura.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 25. septembra. — Jugoslavija in Rumunska sta sporočili Madžarski, da bosta šli na pomoč Čehoslovaški, ako jo Madžarska napade.

Jugoslovanski vnanji urad je v petek popoldne obvestil madžarsko vlado, da bo Jugoslavija po pogodbi Male antante branila Čehoslovaško. Rumunski poslanik v Budimpešti je na isti način obvestil madžarsko vlado.

MOSKVA, Rusija, 25. sep. — Čehoslovaško poslaništvo je sinoči izjavilo, da ni niti najmanjšega dvojga, da bo Čehoslovaška zavrnila zadnje nemške zahteve za poravnavo sporov glede Sudetov. Moskva ni prav nič vznemirjena zaradi krize v osrednji Evropi.

ŽENEVA, Švica, 25. sep. — Rуска delegacija pri Ligi narodov je ostala v Ženevi ter čaka na razvoj česko-nemške krize. Skoro vsi ostali delegati so odpotovali domov. Vnanji komisar Maksim Litvinov se posmehuje strahu "pred nemškim bluffom."

BUKAREŠTA, Rumunska, 25. septembra. — Diplomatski krogi so prepričani, da Rumunska ne bo potegnjena v vojno z Nemčijo, ako bodo ruske armade korakali skozi deželo Čehoslovaški na pomoč. Tuja poslaništva se pripravljajo na odhod, ako pride do vojne. Vladi je odredila vse, da je armada pripravljena za vsak slučaj.

ŽENEVA, Švica, 25. sep. — Diplomati raznih držav so ob priliki zasedanja Lige narodov živahno razpravljali o tem kako se bodo razvrstile evropske države za slučaj vojne ter so prišli do naslednjega zaključka:

POLJSKA — Četudi bi Poljska rada ostala nevtralna, bo vendar stopila na stran Nemčije, ker je Hitler zahteval, da Čehoslovaška vrne tešenski okraj Poljski.

MADŽARSKA — Potegnila bo z Nemčijo. Izgubiti ne more ničesar, pridobiti pa vse. To je geslo Madžarske in bo vsled tega šla z Nemčijo.

ROMUNSKA — Vnanji minister Petrescu Comnen je rekel čehoslovaškemu zastopniku, da Rumunska ruski armadi ne more dovoliti prehoda, dokler Francija ne gre v vojno proti Nemčiji. Ako pa gre Francija v vojno, bo Rumunska stopila na njeno stran.

JUGOSLAVIJA — Ostala bo nevtralna, ako le mogoče. Na noben način pa ne bo šla z

Italijo, ako se Italija združi z Nemčijo, ker je po svoji pogodbi v Mali antanti obvezana iti na pomoč Čehoslovaški in ker ji je znano, da Mussolini gleda na Dalmacijo.

TURŠKA — Šla bo proti Nemčiji. Nedavno je v Angliji dobila veliko posojilo in Francija ji je prepustila sandžak Aleksandreto.

TOVARNAR UMORJEN

PHILADELPHIA, aP., 24. sep. — 53letni William Paravano, predsednik in lastnik Girard Bank Note Company je bil ustreljen v svojem domu. Njegova 20letna hčerka Cecilia je sporočila policiji, da je njen oče sprejel pozno ponoči nekega obiskovalca. Zaprla sta se v pisarno in precej glasno govorila. Naenkrat je hčerka zaslišala dva strela. Ker ni nihče odprl, je poklicala sosedo na pomoč. Vdrli so vrata. Paravano je ležal mrtev na tleh, morilec je bil pa medtem skozi okno pobegnil.

PREDSEDNIKU SE JE OBRNILO NA BOLJE

WASHINGTON, D. C., 24. septembra. — Predsednik F. D. Roosevelt se je bil pred nekaj dnevi precej prehladil in zdravniki so mu naročili ostati v postelji. Zdaj se mu je zdravstveno stanje precej izboljšalo.

VPRAŠANJE ZA DRŽAVLJANSKI PAPIR

PHILADELPHIA, Pa., 25. septembra. — Sodnik Harry E. Kalodner ni dovolil državljankega papirja 42 let staremu zidarju Pasquale Testi, ker je odgovoril na njegova vprašanja naslednje:

"Kdo vlada deželi?"
"Bela hiša," je odgovoril Testi.

"Kdo pa vlada Italiji?"
"Ljudje, ki ki imajo največ denarja," je bil njegov odgovor.

PRVA SODNICA V DRŽAVI COLORADO

DENVER, Colo., 22. sep. — Država Colorado je dobila prvo okrajno sodnico v osebi Mrs. Irene S. Ingham, odvetnice in urednice nekega tukajšnjega lista. Imenoval jo je Teller Ammons, sodnik četrtega sodnega okraja. Zavzela je mesto pokojnega sodnika Arthura Cornforth.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto ..	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto ..	\$7.50
Za tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

POŠILJATELJI: Podpis in osebnost se ne pričakujejo. Denar na naročnino naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se pazir tudi prejšnje bivališče naznaniti, da hitreje najdemo naslovnika.

ROOSEVELTOVA POLITIKA

Predsednik Roosevelt je prejšnji teden storil nekaj, kar doslej ni bila njegova navada. Ves teden je namreč molčal. Z ozirom na napet svetovnopolični položaj se od bolniške postelje svojega sina ni vrnil na svoj dom v Hyde Park, pač se je pa podal naravnost v Washington. Časnikarjev ni sprejel, in se ni niti z besedo izrazil o ameriški vnani politiki.

Ko sta Chamberlain in Daladier sklepala s Hitlerjem nesramno pogodbo, je Roosevelt molčal. In molčal je, ko so dospela iz raznih delov dežele poročila o izidu primarnih volitev. V volilno kampanjo je bil dejanski posegel, pa se je kaj kmalu prepričal, da ni storil prav.

Njegova dva poglavitna nasprotnika — senator George v Georgiji in senator Tydings v Marylandu sta bila navzlic njegovemu posredovanju ponovno nominirana. Devet senatorjev, ki pripadajo demokratski opoziciji, bo meseca novembra skorogotovo zopet izvoljenih.

Prihodnji kongres bo vsled tega bolj neodvisen in bolj uporen. Borba, ki jo je vodil za svoje reformske načrte doslej že vsak predsednik, bo Rooseveltu znatno težavnejša. Senat in poslanska zbornica bosta skušala ohraniti svojo samostojnost in si ne bosta dala od nikogar narekovati. Ne samo republikanci v obeh zbornicah, pač pa tudi demokratje se bolj in bolj zavedajo svoje samostojnosti in dejstva, da mora biti delokrog predsednika z ozirom na zakonodajo omejen.

Utegnilo bi se zgoditi, da bi morebitni izbruh vojne v Evropi dal predsedniku večjo oblast. Skoro tako oblast kot jo je imel predsednik Wilson med svetovno vojno, kar se pa v tem slučaju ne bo zgodilo.

Politični pomen prihodnjega kongresa z ozirom na notranji politični razvoj bo s tem precej ojačan.

ZAVEDNI MORNARJI

Ko je parnik "Tatania" vkrcal v pristanišču Baltimore orožje za španske fašiste, je vsa posadka zastavkala.

Iz Slovenije

RAZBURLJIVA ZA- LOIGRA V MARI- BORU

Med vagonarji v Danjkovi baraki se je odigral razburljiv dogodek, ki je celo kolonijo razburil. Pred vagonom, v katerem stanujeta zakonca Alojz in Marija Kmetič s svojo 14-letno hčerko, se je nenadoma pojavil 32-letni čevljarski pomočnik A. Gobec. Začel je razgrajati ter Kmetiča in njegovo ženo psovati. Ko je Marija Kmetič stopila na vrata vagona ter zahtevala, da se razgrajanje odpravi, je stopila na nekaj korakov nazaj, pa je še naprej kričala. Kmetičeva je stopila iz vagona, pa se je nenadoma vrnil Gobec na njo, v roki je držal nabrušeno britev ter ji je dvakrat prerezal vrat. Zadel ji je zelo nevarne poškodbe, iz katerih je začela kri curkoma liti. Na njen prestrašen krik je priškel mož Alojz Kmetič, ko pa je stopil na prag, je Gobec tudi nanj navalil ter je tudi njemu zasekal britev v vrat in mu povzročil hudo rano. Nato je Gobec odšel. Kmetičeva 14-letna hčerka je zbežala na bližnjo stražnico ter je prosila policista za pomoč. Stražnik se je podal nemudoma v vagonsko kolonijo, pa je našel v vagonu samo Kmetiča, ki je ležal v postelji ter zelo močno krvavel, dočim se je njegova žena sama podala v bolnišnico. Komaj pa se je privlekla do bolnišnice ter se je pred poslopjem zgrudila nezavestna zaradi prevelike izgube krvi. Na stražnikov poziv so potem prišli še reševalci, ki so še Alojza Kmetiča spravili v bolnišnico. Poškodbe obeh so zelo nevarne ter je za Kmetičevo vprašanje, ali bo ostala sploh pri življenju. Gobec so aretirali, pa pravi, da je bil vinjen in jezen, ker so ga iz zivali neki fantje, ki so stali pred Kmetičevim vagonom, pa je zaradi tega v razburjenju napadel Kmetičevo in njene ga moža.

SMRT ZARADI ZA- UŠNICE

V Škofji Loki, v Kapucinskem predmestju sta bila okrog poldne hlapca Lovrenc Oman in Evgen Ferlan, zaposlena oba pri avtoprevozniku Rudolfu Linketu. Morda bi ne bilo nič hudega, da ni prišel

maenkrat trditi Oman, da mu je Ferlan poškodoval budilko. Ferlan je trdil, da to ni res, kljub temu pa si je skušal Oman pridobiti sam svojo pravico: vzel je Ferlanu suknjico in ga zaklenil v sevojo skrinjo. To seveda Ferlanu ni bilo všeč in tako se je začel ravs in kavs, v katerega se je popolnoma brez potrebe jel vmeševati še Franc Vogrič, ki je sledil prekanju s stopnišča ob robu dvorišča.

Razvnet Oman tudi Vogriču ni bil tih. Pozval ga je, naj le pride dok, če si upa. Vogrič si tega ni dal dvakrat reči, prihitel je po stopnicah na dvorišče in priložil Omanu na obraz glofuto. Oman se je opotekel par korakov nazaj, nato je pa vznok telebnil na leseni pod v hlevu. Padel pa je tako nesrečno, da je zadel z glavo na rob deske. Tovariša se za Omama nista kaj zmenila, ker sta bila prepričana, da mu ni posebnega hudega, in da ga je pač predvsem izdelala pišča, ki so jo tudi pili. Oman je ležal na tleh, dokler se ni zavzela zanj Marija Jurnanova. K pone-srečencu je prišel zdravnik, ki pa tudi ni mogel delati čudežev. Zdravnik je ugotovil, da ima Oman počeno lobanjo. Oman se potem vso noč ni zavedel in je bil tudi ves naslednji dan v nezvesti, nakar ga je smrt rešila trpljenja.

SAMOMOR

Na travniku blizu Kemšnika so našli te dni vsega krvavega in mrtvega nekega mladeniča. O tem so bili obveščeni orožniki v Kemšniku, ki so ugotovili, da gre za 28 letnega študenta juridične fakultete v Ljubljani Zorka Berginca, rodom iz Ajdovščine. Nesrečni mladenič je imel v roki samokres, poleg njega je pa ležala krvava britev, s katero si je najprej pre-rezal žile na zapestju levega, nato si je pa poglaval še kroglo v desno sence.

OBSTRELJEN PRI PREGANJANJU TATOV

Ponoči so skušali vdreti v hišo posestnika Janeza Ostaneka v Št. Lovrencu pri Veliki Loki na Dolenjskem tatovi. Vlomilci pa so zbudili domačega sina Ivana, ki se je brž opravi in skočil skozi okno. Tatovi so Ivana opazili in pobegnili, a Ivan je hitel za njimi in jih zasledoval. Enega bi bil morda dohitel, tedaj pa se je lo-pov obrnil in iz bližine ustrelil na preganjalec. Krogla je za-dela Ivana v trebuh. Na pomoč so mu prihiteli vaščani, ki so ga pobrali in prenesli v hišo. Težko poškodovanega fanta so že ponoči prepeljali z avtom v ljubljensko bolnico, a nevarne razbojnikje zasledujejo orožniki.

POTRES V ZASAVJU

V Rajhenbergu in okolici je nastal 9. septembra potres, ki

ni imel hujših posledic za ljudi in njihove domove. Izrazil po dosedanjih podatkih k sreči pa je posebno v Rajhenbergu hudo paniko.

V Zasavju je zavladal že poln mir. Ljudje so se odpravili spat, le ponekod je jasna noč izvabila fante iz hiš. Nenadno se je po hišah pričelo vse tresti in zibati, da so se ljudje prestrašeni zganili in pričeli bežati na prosto. V hipu so si bili na jasnem, da je nastal potres. Pojav je trajal v kratkih poslednjih nekaj minut. Potres se je širil v smeri od severovzhoda. Ves Rajhenburg je bil takoj pokonci in v mestu so še ves večer živahno govorili samo o tem nenadnem pojavu, ki je zanesel med ljudi toliko razburjenja. Panika se je uro pozneje poglobila in so se ljudje spet vrnili v domove, v katerih so še pozno v noč goreli luči.

PRED HIŠO NAPADE- NA IN POBITA

11. septembra ponoči se je zgodil v mali vasi Lašče pri Vrhniki ostuden napad, katerega žrtev sta postala posest-nikova sinova brata Klančar Franc in Alojzij.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v tujino, naj se pripravi na potovanje. Vse, kar je potrebno, da se potovanje poteka v vseh smereh. Vse, kar je potrebno, da se potovanje poteka v vseh smereh. Vse, kar je potrebno, da se potovanje poteka v vseh smereh.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

STROKOVNJAKI

Dandanes bi moral biti človek strokovnjak v vseh panogah vsakdanjega življenja.

Strokovnjak za blago, za usnje, les, posodo, jed, pijačo in sploh za vse.

In glede žensk bi morali biti moški strokovnjaki. Pa so uboge reve, ne pa strokovnjaki.

Zagledaš se v to ali ono in misliš, da je pristno blago, pa je le večja ali manjša posoda hinavščine in zabrtnosti. Nič pristnega ni na nji: od las na glavi do nohtov na nogah, ki skrivajo pod umetno rožnato barvo svojo nevljavno vsakdanjost.

Kupuješ naprimer obleko. Trgovci ti bo prisegel, da je sto procentov volnena.

Ali je res? Ali poznaš razloček med volno in bombažem. Jaz ga ne, in menda ga tudi ti ne poznaš.

Ali veš, da so čevlji, ki si jih kupil, res iz telečje kože? Če bi imel strokovnjaka seboj, ki ve, kaj je koža, bi vedel, kaj kupuješ; tako pa ponavadi dobiš čevlje iz svinjske "teletine".

Nekoč so me poslali kupiti dva ducata "clothespins". Še nikdar prej jih nisem kupoval.

Takole sem računal: — Najmanj po deset centov vsaka. Les, delo, skatja. Jaz bi jih že ne delal po 10 centov. Pa recimo, da bo ducat dolar. Dva ducata torej dva dolarja. No, to še gre.

Prodajalec me je smatral za strokovnjaka, in mi jih je prodal tako kot se spodobi: pet centov ducat.

Če bi možak vedel, da ne vem, po čem so clothes-pine, bi mi jih prav lahko računal dva dolarja, in jaz bi brez najmanjšega obotavljanja plačal.

Človek, ki pride v New York, strme obstane pred nebotičnikom.

— Le koliko je to kostalo? — ugiba. — Osemdeset nadstropna hiša.

Precej je veljalo, kar vidiš, prijatelj, toda dosti dražje, je bilo tisto, česar ne vidiš. Fundament newyorškega nebotičnika je veljal trikrat več kakor cela stavba, ki se dviga iznad ceste.

Bilo je lansko jeseni, ko sem se lahko po svetu koracal, pa grem pit časo piva v salun, kjer gospodari moj dober znanec, postaren možak, po rodu Madžar. V zalogi ima nad sto petdeset vrst vsakovrstnih vin in žganja.

Pa pridejo k njemu trije moški, ki so veljali kot strokovnjaki za žganje.

Delali so baje v raznih distillerijah, seveda še pred prohibicijo, med prohibicijo so si pa pač tako pomagali kot si je pomagal z malimi izjemami ves stotridesetmilijonski ameriški narod.

In začeli so pokušati, hvaliti in grajati. Najbolj jim je ugaljala neka kaplja, ki jo je krčmar prodajal po petintrideset centov drink.

— Imam še enega boljsega, — je rekel krčmar, ki se je bil že naveličal njihove modrosti, — še tega pokusite.

In kot se strokovnjakom spodobi, so vili par kapljic na dlan, dobro zdrgnili in duhali ter vsi trije hkrati vzdikali:

— Ja, ta pa ta, nato so pokusili in robe niso mogli pre-hvaliti.

— Po čem pa tega prodajaš? — vpraša najbolj kusten med njimi.

— To je najcenejše pennsylvansko žganje. Dva meseca je staro. Kvart velja dolar petin-dvajset centov, prodajam ga po deset centov drink.

— Pfuji! — so izpljunili "strokovnjaki" in osramoče-ni odšli.

Denarne pošiljave

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.00	Din. 100	Za \$ 0.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 500
\$ 7.50	Din. 300	\$ 25.50	Lir 1000
\$ 11.00	Din. 500	\$ 57.00	Lir 2000
\$ 15.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 4000
\$ 20.00	Din. 2000	\$ 157.50	Lir 8000

KER SE OBNE REDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE OBNE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na toplašile voljite svetovati, kaj najraje naročimo, bodisi v dolarjih ali v lirah dovolj bomo za vas posojali.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za toplašile \$ 1.—	morajo poslati	\$ 0.75
\$ 10.—	"	\$ 7.50
\$ 20.—	"	\$ 15.00
\$ 30.—	"	\$ 22.50
\$ 40.—	"	\$ 30.00
\$ 50.—	"	\$ 37.50
\$ 60.—	"	\$ 45.00
\$ 70.—	"	\$ 52.50
\$ 80.—	"	\$ 60.00
\$ 90.—	"	\$ 67.50
\$ 100.—	"	\$ 75.00

Prejemnik denar v starom kraju izplačilo v dolarjih.

NOVA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA
V NEW YORKU IN OKOLICI

PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA
(za moške) (za ženske)

Pogreb \$110. in VEČ

Predno greste, kam drugam, pa če je tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za posvetilo.

Jamčimo, da boste v naši postrežbo popolnoma zadovoljni.

119 E. 7th ST., med 1. Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogel 155 St.
NEW YORK Tel.: ORchard 4-2508 B.R.D.N.Y. Tel.: MElrose 5-5377

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

MIHAEL ZOŠČENKO:

AVTOMOBILSKI PROMET

Nedavno sem obiskal znanca inženjerja. Ta inženjer se je razlikoval od drugih inženjerjev po tem, da je imel avto značke "Gaz." Ne vem, kako vpliva na druge ljudi lastništvo avtomobila, toda moj prijatelj je bil zaradi tega ves iz sebe. Doslej to ni bil ljubozni mož, toda rad sem z njim pokramljal, zdaj se je pa kar iz temeljev izpremenil. Po glavi mu je rojila samo avtomobilska industrija. O ničemer drugem ni govoril in gost, ki bi se bil v pogovoru dotaknil česa drugega, bi bil zakrivil osebno žalitev gostitelja. In tako ko smo že tri ure kramljali o posebnostih te ali one avtomobilske značke, smo se pripravljali domov. Gostitelj se je prijazno nasmehnil, rekoč: "Če bi bil pri kom drugem, dragi gostje, bi morali zdaj peš demov. Od mene se pa odpeljete z avtomobilom. No, kako vam je všeč to?"

Gostje so bili navdušeni.

Inženjer je dejal:

"Ne vem, kako mislite vi, toda jaz čutim, kakor da sem nekaj posebnega med ljudmi in da se sčete okrog mene vse svetovje. Takoj pozvonim svoji mu soferju in mu naročim, naj prispe z avtomobilom pred hišo."

Gostitelj je stopil k telefonu in pozvonil. Potem se je pa vrnil h gostom in vzdihnil:

"Avto bo takoj tu. Veste, to ima samo eno slabo stran, — mi stanujemo tu, garažo imamo pa precej daleč od tod. In pomislite, sofer stanuje tam na drugem bregu Neve. Toda naročil sem mu, naj gre takoj v garažo. Sicer pa, peš pride do garaže v petnajstih ali dvajsetih minutah."

Inženjerjeva žena je pa pripomnila:

"Ah Kolja, škoda da nisi naročil, naj najame taksi. S taksijem bi hitro prispel do garaže."

"Bogme," je pritrdil gostitelj in obraz mu je zažarel, "na taksi vedno pozabim. Takoj me telefoniram, gotovo se ni odšel."

Sofer je bil še doma in gostitelj mu je naročil, naj najame taksi, da pride prej v garažo.

"Čujte, kaj pa če bi se mi odpeljali domov kar s taksijem, s katerim se pripelje sofer?" se je oglašil nekdo izmed gostov.

Ta misel je inženjerja presenetila in celo ustrašil se je je. "Kaj vam pa pride na misel! Imeti svoj avto in voziti se s taksijem?" je odgovoril. "No, tega ne dovolim!"

Čakali smo torej.

Takole čez dvajset minut je zapeel telefon. Telefoniral je sofer.

Ne vem točno, kaj je dejal, toda gostitelj se je obrnil k nam in dejal v zadregi:

"Sofer mi sporoča, da ne more najti nobenega taksija. Pomislite, tja do kolodvora je sel; tam je našel en taksij, toda sofer ni hotel peljati, češ, da mu ni po poti. Takoj naročim svojemu soferju, naj gre v mesto in poišče taksi."

Toda se je zopet oglašil gost:

"Kaj bi ne bilo bolje, odpeljati se s taksijem, ki ga najde vaš sofer?"

"To je pa imenitna misel," je zaklical gostitelj. "Takoj mu naročim, naj prispe s taksijem sem in od tod vas pripelje v eni minuti do garaže. Čim pa boste tam bo konec skrbi. — Glavno je priti do garaže."

Inženjer je dal soferju potrebna navodila, potem je pa kramljal z nami o dobrotah prometa volčce, posebej pa še o avtomobilskem prometu.

Čez dobrih dvajset minut je bil taksi pred hišo.

En gost je vzdihnil, rekoč:

"To je pa res neumno; taksi stoji pred nami, mi pa naj se vozimo po mestu, kakor da bi ne imeli drugega dela. Sedimo raje v taksi in odpeljemo se domov. Zaspan sem že, da komaj tojam na nogah, zdaj pa naj se še peljem nekam v garažo."

Gostitelj je pa dejal tiho:

"Ne, prosim vas. Zdaj to ne gre več. Saj sem spravil na noge soferja. Dobro uro je tekal po mestu, preden je našel taksi. Zdaj se pa že morate peljati z njim."

Inženjer je nas sešel in pripomnil:

"Večna škoda, da moj sofer ni prispel z dvema taksijema. Zdaj res ne vem, kako bi to uredil. Naredimo takole: trije gostje sedijo zadaj, dva pa po čakata tu na moj voz."

Gostje so v zadregi molčali. Tdaj se je zopet oglašil inženjer.

"Čakajte, ali pa ne tako. Storimo raje takole: en gost in sofer počakata tu, drugi naj se pa odpeljejo v garažo."

Kar je posegla vmes gostiteljjeva žena.

"Ne, to pa že ne gre, kajti kdo se bo potem pripeljal z našim avtom? Obe skupini bi samo zaman čakali."

"Prav praviš žena," je pritrdil gostitelj. "Kolika škoda, da imamo pet gostov in ne treh. Trije bi imeli dovolj prostora v avtomobilu. Takole bomo uredili to zadevo: trije naj se odpeljejo, sofer in en

gost pa pojedeta peš za njimi."

En gost se je ustrašil, da bi moral baš on peš, in prav po tistem, po francosko, kakor pravijo, je izginil.

Ostali so še štirje. Gostitelj jih je znova prešel in dejal:

"Zdaj pa pojde že lažje. Pogledajte: trije gostje in sofer se odpeljejo s taksijem, četrti gost ima pa na izbero, če hoče, naj počaka tu, če noče, naj jo pa mahne peš do garaže."

Toda se je oglašil eden izmed gostov:

"Hehehe, tovarni tramvaj pelje mimo. Zbogom! Primem se zadaj."

Skočil je na tramvaj in že je izginil v megli dalje.

Toda se je oglašil inženjer: "On ni hotel počakati na avto, toda se žal mu bo. Sedite torej v avto in odpeljite se zbogom."

Sofer se je pa obrnil kisto h gospodarju:

"Nikolaj Petrov, ne pozabite mi dati denarja, da bom lahko plačal taksi. Že zjutraj sem plačal za taksi dvajset rubljev iz svojega žepa."

Gostitelj je nekaj časa brskal po denarnici, potem je dal soferju denar in dejal žalostno: "Tele vožnje s taksijem mi pozro preveč denarja."

Toda se je pa oglašila njegova žena.

"Če se ne motim, te stanejo trideset rubljev dnevno. Če bi ne bilo taksijev, bi bili že davno zamenjali naš "Gaz" za "M-1."

Spotoma pa gostje prosili soferja, naj jih odpelje domov in naj nikar ne vozi h garaži.

Gostiteljjevo sofer je z veseljem storil to. Dejal je:

"To bo še napametnejše! Ne, ko se mi je zgodilo tole: odpeljal sem goste h garaži, toda tam smo čakali pol ure, predno smo zbudili čuvaja, da nam je pripravil avto. Ta čas so pa vozili mimo tramvaji in vsi gostje so se odpeljali z njimi."

Taksi je nas odpeljal po vrsti domov, gostiteljjevo sofer je pa dejal:

"Bojim se samo, da ne bom imel dovolj denarja, da bi plačal soferja. Saj vidite, da delamo velike ovinke, razen tega pa moramo čakati."

Dali smo mu vsak pet rubljev, on je pa dejal, da bo to že zadostovalo, če bi pa ne bilo dovolj, da pojde peš na drugi breg Neve.

V Gorici

nameravajo v ulici Montecucco zgraditi novo šolsko poslopje. Mestna občina bo v ta namen najela posojilo 450,000 lir.

Preroški slikar

Predsednik odbora za neu-

mešavanje je Earl of Plymouth. Že večkrat prej in tudi v teh dneh se je ukvarjal s Španijo.

Že od mladih dni se je zanimal za to deželo in je natančen poznavalec španskega slikarstva, zlasti pa je ves zaljubljen v velikega slikarja kraljev v Diega Velasqueza.

Na slavnostni pojedini, ki jo je lady Aexondale priredila predsedniku na čast, so Earla vprašali, ali je kaj vesel, ko sme domovini svojega ljubljene slikarja toliko dobrega storiti.

"Nikar ne mislite," je odvrnil diplomat s trpkim nasmehom, "da je Španija le omejenega slikarja. Ta Španija je Španija slikarja Goye." S temi besedami je mislil Earl na Goyeve risbe "Vojne grozote," ki so slavne zaradi najstrašnejših, povsem resnično podanih grozotnih okrutnosti.

"Oskrba dojenčkov"

KNJIZICA ZA RODITELJE.

Sledeča vest bo zanimala roditelje več kot dveh milijonov detet, rojenih v Združenih državah leta 1938. Federalni otroški urad (Children's Bureau of the U. S. Department of Labor) je ravnokar izdal novo izdajo najbolj razširjene knjige Strica Sama "Infant Care" (Oskrba dojenčkov).

Knjiga je bila prvič izdana leta 1919, sedaj pa že pomaga oskrbovati drugo generacijo mladih Amerikancev. Do danes se je razpečalo več kot deset milijonov iztisov.

Knjizica najprej opominja starše, naj nemudoma registrirajo rojstvo deteta, potem pa opisuje razvoj deteta od rojstva do prvega leta življenja in nudi mnogostne nasvete o vsakdanji oskrbi deteta, preprečevanju bolezni in neugod, detetovemu oblačenju, kopeli, spanju, gibanju in igranju, svežem zraku in solncu, prido-

bivanju slabih in dobrih navad, treniranju in disciplini, kakor tudi o prehrani. Poglavje o boleznih vključuje popis prvih znakov bolezni pri detetu in kaj je treba storiti, prej ko zdravnik pride, in enako. Poudarja se potreba zdravniškega nadziranja in uboganja njegovih nasvetov.

Z ozirom na rastoče zanimanje za oskrbo prehrane rojenih otrok, nova izdaja knjizice vsebuje precej čitva o tej stvari. Mnogo priznanih zdravniških strokovnjakov je sodelovalo z Dr. Ethel C. Dunham, ravnateljico oddelka za raziskovanje na polju otroškega razvoja v federalnem otroškem uradu, ko se je pripravljala nova dopolnjena izdaja knjizice "Infant Care."

"Oskrba deteta je velika odgovornost," naglašava uvodno poglavje knjizice. "Izpeljati se mora uspešno, ako starši iščejo

nasvet zdravnika, ki ima izkušnjo v oskrbi dojenčkov in ako se ravna po enostavnih pravilih glede prehrane, spanja, življenja pod milim nebom in po splošnih pravilih glede zdravlja. Destikrat se dogaja, da mlada mati dobiva toliko nasvetov s strani dobromiselnih prijateljev, da je vsa zmečana. Njihov nasvet utegne biti dober ali pa ne. Destikrat nasvet ene prijateljice se ne strinja z nasvetom druge. Tu naj bo zdravnik voditelj materi in ta knjiga ima namen pomagati ji, da z razumevanjem izvaja njegove nasvete."

Roditelji morejo, dobiti to knjizico, ako pišejo na Slovensko bureau, Foreign Language Information Service, 222 Fourth Ave., New York, N. Y., Knjizica, ki je spisana v angleščini ima 108 strani in le ena dopisnica zadostuje, da se dobijo povsem brezplačno.

ADVERTISEMENT
"GLAS NARODA"

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prave med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenska. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradil. — Pona-rejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klana postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše narelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postavlja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

POPLAVA NA SREDNJEM ZAPADU

V bližini mesta Hudson v državi Wisconsin se je vsled omehčane zemlje iztiril osebni vlak. Več oseb je bilo poškodovanih.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

58

Toda cvetela je same skrivaj, malokdo jo je v idel in samo od daleč, kadar se je s teto in Eleno peljala s kočijo in ste se obe mnogo rajše peljali sami. Elena je imela navado svojo zunanost dvigniti z elegantnimi in dragimi oblekami, toda Dagmar je bila v svojih priprostitih oblekah mnogo lepša kot pa Elena.

Elena in mati ste možu in očetu vedno bolj jadikovali, da je že skrajni čas, da je Elena vpeljana v družbo. Od njega ste zahtevali, da mora na vsak način dobiti potreben denar, da bodo mogli saj vsako leto nekaj zimskih mesecev preživeti v Rimu.

Egon pa je odločno povedal, da za to nima denarja. Nekega dne mu pravi Katarina, da naj svojega bratranca prosi za večje posojilo da bo mogla Elena biti vpeljana v družbo. Toda Egon je vsak tak nasvet ježno zavrnil. Dobro je vedel, da je Rudolf videl v njem lahkomisljenega gospodarja, ki svojega premoženja ni znal držati in je bil tudi prepričan, da mu Rudolf ne bi dal nobenega posojila. Vedel pa je tudi, da bi žena in hči, kadar bi bili enkrat v Rimu, zapravili velikanske vsote. Saj še v tem zatišju niste v edeli, kako raslošne obleke bi si nabavili, kjer jih nikdo ni videl. Koliko slabše pa bi bilo, ko bi šli v Rim in bi zopet prišli v vrtnice, ki jih je že enkrat hotel požreti. Kot skrben gospodar, je moral sedaj držati, kar mu je ostalo, da slednjič popolnoma ne obubožajo.

Zadnje čase je bil Egon vedno bolj bolehen. Izgledal je zelo slab in je vidno propadal. Vedno večje zmerjanje njegove žene in hčere, ki ste ga imenovali "žrnega očeta," in katerima je pogosto tudi Marietta pridno pomagala, ga je žrlo kot črv. Poln skrb je gledal v bodočnost. Njegova edina tolažba in razvedrilo mu je bilo, ako se je mogel nekaj ur nemoteno razgovarjati z Dagmar. Skrbela je zanj in mu stregla, kot bi mu boljše ne mogla niti lastna hči. In Egon mora vedno misliti, kako neumen je bil Rudolf, da se je ločil od take hčere. Nikakor si ne more misliti, kako se bo obrnilo v njegovem življenju, ko Dagmar več ne bo. Kajti mati in hči se zanjme zmenite, razum, kadar ste od njega zahtevali denar.

Ko sta ga zopet nekoč silno nadlegovali, da jima naj na katerikoli način hoče, preskrbi, da boste nekaj časa v Rimu, kajti kako bo mogla drugače Elena moža, pravi z vzdihom: "Dobro, poskušal bom, da bo Elena saj za malo časa mogla iti v Rim. Katera tvoja nekdanja prijateljica jo bo že mogla vzeti pod svoje varstvo, Katarina."

Elena zavriska, toda signori Katarini se zategne obraz. Da bi šla v Rim, je ravno tako trdno zahtevala za sebe, kot za svojo hčer. In jezi jo, da je Elena zavriskala in da na njo ni prav nič mislila. In zato pravi:

"Ne vem, komu bi naložila breme, da vzame Eleon. Poleg tega pa je tudi nikdo ne more tako postaviti na družabno pozorišče kot jaz."

Pri tem pa pozabi, da je bila v Rimu že davno pozabljen na in da bi tam še komaj mogla igrati kako vlogo. Njena gizdavost takih misli ni dovoljevala.

Njen mož pa odgovori razburjeno:

"Saj ti povem, Katarina, da izdatkov za vaju obe ne morem pokriti. Za Eleno vidim potrebo, da mora iti med ljudi, kajti čas je že, da si dobi moža. In samo za njo bivanje v Rimu ni tako drago, še posebno ne, če jo povabi kaka tvoja prijateljica. Mnoge jih je med tvojimi prijateljicami, katere smo prej po cele tedne gostili in smo jih obsipavali z gostoljubnostjo. Saj ena med njimi se ti bo izkazala hvaležno in bo tvojo hčer vpeljala v družbo. To je še edino, kar bi mogel napraviti in še tudi to le z velikimi žrtvami. Ako greš tudi ti v Rim, bo veljalo desetkrat toliko, v tem te poznam — tega ne morem. Piši tedaj kaj svoji prijateljici in jo vprašaj, ako bi hotela Eleno vzeti."

Signora Katarina pri teh besedah pogleda Dagmar z jezo v obeh. Ko je ne bi bilo — tedaj bi mogli živeti v sijaju in veselju. Samo Dagmar je kriva, da morajo varčevati.

Ko sta mati in hči po tem prizoru zopet sami, Katarina nič kaj prijazno ne pogleda v Elenin obraz.

"Ni se ti treba tako veseliti. Brez mene bi bila tvoja vpeljava v družbo v Rimu zelo žalostna, samo veruj mi. Moje nekdanje prijateljice, katerim se je pri nas pogosto dobro godilo, niso bogate in v družbi ne veljajo mnogo. Jaz bi te popolnoma drugače postavila na družabno pozorišče. In niti še ni gotovo, ako te bo hotela katera vzeti."

In v tem je imela Katarina prav. Na vsa vprašanja, ki se od časa do časa odhajala z gradu Consistelli v Rim, so prišle odpovedi. Spremljale so jih mlačne opravičbe. Neka prijateljica ji je odgovorila, da namerava oditi na daljše potovanje, druga da ima ravno obisk, tretja je bila bolehnna in ji tako "velike službe" ni mogoče sprejeti in tako gre dalje. Skratka — z Eleninim potovanjem v Rim ni bilo nič.

Ker je bil že tudi za Dagmar čas, da bi prišla v družbo, na to ni nikdo mislil. Sama pa se najmanj. V njenem sreju je samo gorelo hrepenenje, ki je bilo od leta do leta hujše — hrepenenje po domači hiši — po očetu in po onih maloštevilnih ljudeh, ki jih je imela doma poleg očeta.

Signora Katarina ni bila preveč razočarana, da Eleni ni mogoče iti v Rim. Ker sama ni mogla iti, to potovanje za njo ni imelo več nobene privlačnosti. In nekega dne pravi Eleni:

"Pa četudi bi prišla v Rim, bi komaj mogla dobiti kakega moža."

Elena jo užaljena pogleda.

"Ali nisem dovolj lepa, da bi bila vseh kakemu moškemu, mama?" jo vpraša razjarjena.

"Prerevna si, moja draga Elena. Nobenemu moškemu danes pri tako slabih časih ne bo prišlo na misel, da bi si izbral za ženo revno dekle, drugače mora biti Krez."

Elena vzdihne.

(Dalje prihodnjic.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK

RAZNE VESTI

Skrb za civilne plinske maske

Čehoslovaške oblasti so izkmalu otaja, ne da bi ji to škodovalo. Če se maska zmoči, jo je treba posušiti pri normalni temperaturi, pri čemer jo je varovati neposrednih sončnih žarkov.

Mask in njihovih sestavnih delov ni potrebno posebe konservirati. Paziti je na to, da se ne pokvarijo s pritiskom in sunki. Sestavnih delov iz kavčuka ne smemo obravnavati z glicerini ali drugimi konservirajočimi pripomočki in tudi kovinskih delov ne smemo mazati z mastnimi snovmi. Maske, ki so se obrzale z blatom, pustimo, da se posuše potem jih okrajamo. Če se znotraj umažejo, jih očistimo najprvo z vlažno, potem obrišemo s suho cunjjo. Notranje robove, ki se pogosto onesnažijo zavoljo potu in prahu, je treba očistiti s čisto vodo in milom z mehko krtačo. Stekla, ki varujejo oči, se osnažijo samo z mehko, vlažno cunjjo.

Če maska zamrzne, ko je treba obravnavati posebno previdno. Vsako nasilno manipulacijo je treba opustiti, ker se pokvarijo kavčukovi deli. Zamrznjeno masko je treba spraviti v prostor z normalno temperaturo, da se otaja. Če moramo takšno masko uporabiti takoj, moramo to storiti posebno previdno, da se ne poškoduje. Pod vplivom dihanja se

prti kartonski skatli, prej jo po še napolnimo z vložki, n. pr. mehkim papirjem. Fitre hranimo v zrakovestnih posodah z gumastim zaporom.

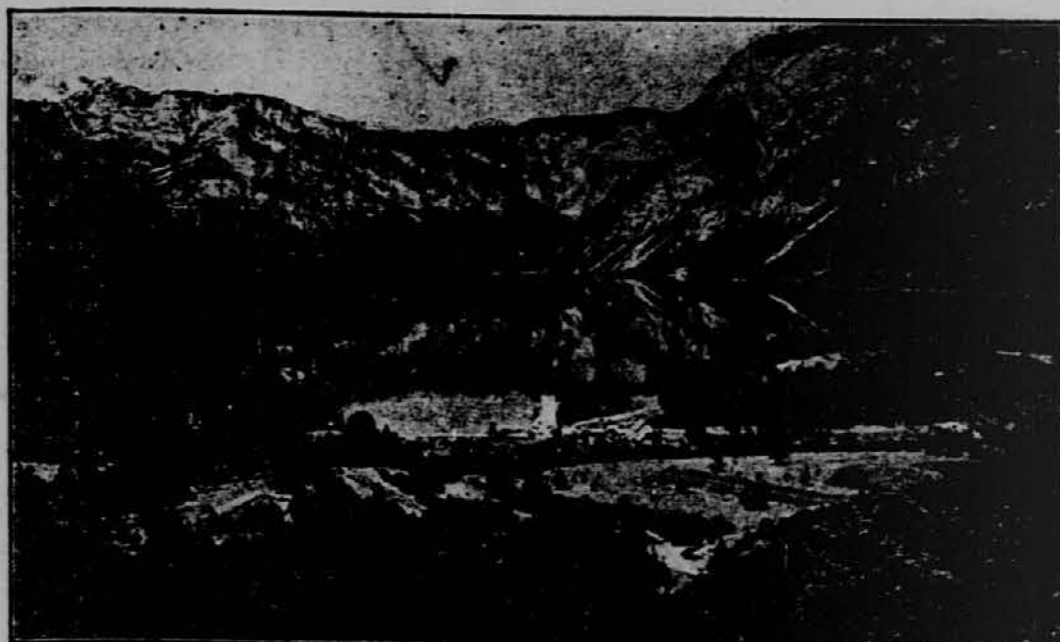
STARODAVNA KULTURA V JUŽNI AFRIKI

V Rodeziji je južnoafriški geolog Dixey našel na senzacionalne najdbe. Uspelo mu je odkriti okamenela ostanke živali, ki so živele pred 200 milijoni let in ki znanost zanje doslej ni vedela. Zadel je tudi na obsežno grobišče, ki bo znanost še zelo obogatilo. Slabe vremenske prilike otežujejo ta čas izkopavanje, čim se pa vrne boljše vreme, se bo nadaljevalo v največjem obsegu.

To afriško ozemlje se odlikuje posebno po tem, da je tu najti sledove najstarejše afriške kulture. Ze običaj, da se pri Kafrih pokojnikov brat poroči z njegovo vdovo in da pokopava to ljudstvo svoje mrtvece na pobočjih gričev, kakor so delali stari Feničani kaže, da so pradedni prebivalci Rodezije prihajali v zvezo z njimi. Številne razvaline zgradb v feničanskem slogu to domnevo še bolj potrjujejo. Najbolje ohranjeno razvalino je najti kakšnih 25 km južno od mesta Viktorije. Na vrhu nekega griča so ostanki trdnjavi podobne zgradbe s pet do šest metrov visokimi in dva do pet metrov debelimi granitnimi stenami. Nešteto hodnikov veže poslopje z obzidjem s katedrega se dviga več stolpov. V tem poslopiu domnevajo svetišče boginje Tana. Verjetno je, da so ti svetišči postavili pripadniki sončnega in zvezdnega kulta, Arabi ali Egipčani, skratka ljudje, ki so se bili preselili iz severa.

VARUH POŠASTI.

Sir Murdoch McDonald, član angleškega parlamenta, si je med svojimi tovariši pridobil sloves "varuha pošasti iz Loch Ness." Doslej še nihče ne ve, ali pošast živi ali ne, a McDonald je prepričan o tem, da živi v jezeru, in se zavzema za žival, ki je mogoče kak plazilec, tako vneto, kot bi bil to kak njegov volilec. Še nedavno je objavil razglas zoper "strast uničevanja" v Loch Nessu in je prav resno pozval policijo, da naj pokrije jez, ki se preko njega izliva voda iz Loch Nessu v reko Ness, s posebno mrežo, in da naj policijsko preprovelo lov na pošast. S članom parlamenta pa morajo biti tudi uradne oblasti prijazne. Policija ni mogla kar zavrniti predloga, marveč je gospoda McDonaldu obvestila, da bi prav rada ugodila njegovi prošnji, le da bi se moralo prej dognati, ali spada pošast iz Loch Nessu pod oblast urada za spomenike ali pod urad za varstvo živali. O tem vprašanju

Bohinjsko jezero

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE

PARNIKOV

SHIPPING NEWS

27. septembra:
Bremen v Bremen
Nieuw Amsterdam v Boulogne
Champlain v Havre

28. septembra:
Normandie v Havre
Hansa v Hamburg

1. oktobra:
Rex v Genoa
Veendam v Boulogne

4. oktobra:
Paris v Havre
Europa v Bremen

6. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg

8. oktobra:
De France v Havre
Roma v Genoa
Volendam v Boulogne

11. oktobra:
Statendam v Boulogne

12. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

13. oktobra:
Bremen v Bremen

15. oktobra:
Vulcania v Trst

18. oktobra:
Nieuw Amsterdam v Boulogne

19. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg

20. oktobra:
Europa v Bremen

22. oktobra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

23. oktobra:
Aquitania v Cherbourg

28. oktobra:
De France v Havre

29. oktobra:
Bremen v Bremen
Rex v Genoa
Veendam v Boulogne

NOČNO ŽIVLJENJE V TIRANI

Neki angleški list opisuje zanimivo prigodbo, ki se je pripetila štirim Američanom v Albaniji. V glavnem mestu Tirani so se zvečer izprehajali po ulici, misleč, da si bodo lahko ogledali zanimivo nočno življenje in tudi morda sami posegli vanj. Toda Tirana še ni tako napredovala kakor druge prestolnice. V njej niso našli nič drugega kakor kino in gledališče. Zato so se kmalu vrnili v svoj hotel, kjer so se začeli kratkočasiti s kartami. Okno hotelske sobe je bilo odprto in na nasprotni strani so lesketala visoka steklena vrata na balkonu visokega poslopja.

Kar je zapel v njihovi sobi telefon: "Halo, pri telefonu kralj Zogu. Kaj igrate, poker ali bridge? Rad bi prišel k vam malo pokrvat." In čez dobrih deset minut je res prišel k Američanom v hotel albanski kralj in igral je z njimi pozno v noč.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošiljate naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez 50
v usnje vez 80
v fino usnje vez 1.50
v najfinije usnje vez 1.20
v najfinije usnje trda vez 1.50
v bel celuloz vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM

v imitirano usnje vez 1.50
v najfinije usnje vez 1.50
v najfinije usnje trda vez 1.60

RAJSKI GLASOVI

platno vezano 30
v usnje vez. (št. 415) 1.50
v usnje vez. (št. 416) 1.25
v usnje vez. (št. 408) 1.50
v celuloz vez. (št. 614) 1.50

SVETO PISMO

3.—

MARIJA VARHINJA

NEDOLŽNOSTI

v imitirano usnje vez 1.50
v fino usnje vez 1.60

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 30
v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me

v platnice vezano 30
v belo kost vezano 35

Key of Heaven

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven
v celuloz vezano 1.20
v celuloz najfinije vez. 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"